

РЕФЕРАТ

Тема: Взаимоотношения Римского государства и христианства в III-IV вв. н.э.

Ключевые слова: христианство, язычество, взаимоотношения, Римская империя, гонения христиан, Константин I Великий, Миланский эдикт 313 г., Первый Никейский собор, Феодосий I Великий, эдикты Феодосия, Первый Константинопольский собор, борьба с язычеством.

Актуальность. Изучение трансформации языческой Римской державы в христианскую Византийскую империю остается одним из наиболее актуальных направлений исследований в контексте изучения христианства в отечественной и зарубежной историографии. Актуальность исследования определяется ростом межрелигиозных конфликтов в европейских и восточных странах в настоящее время. Эти процессы вызывают общественный интерес к похожим явлениям на прошлых этапах исторического развития, вызванный потребностью понять их суть, объяснить причину их появления.

Цель дипломной работы – изучение взаимоотношений Римского государства и христианства в III-IV вв.

Объект исследования – христианство в Римской империи.

Предмет исследования – взаимоотношения христианства и государства в III-IV вв.

Методы исследования: общенаучные методы (сравнение, индукция, дедукция, анализ, синтез) и специально-исторические (историко-системный, сравнительно-исторический) методы.

Основные положения, выносимые на защиту. Отношения между христианством и Римским государством в III-IV вв. н.э. можно условно поделить на несколько этапов: III-нач. IV вв. – гонения христиан, антихристианская политика императоров Деция, Валериана, Диоклетиана; 306 г. н.э. – приход к власти Константина I Великого, принятие Миланского эдикта в 313 г., провозглашавшего религиозную терпимость на территории Римской империи; 379 – 395 гг. н. э. – правление Феодосия I Великого, издание им ряда указов и эдиктов, окончательно закрепившее господствующее положение христианства в империи.

Структура и объем дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, четырех глав, заключения, списка использованной литературы. Общий объем работы – 62 страницы. Из них: список источников и литературы – 5 (68 наименований), реферат на русском, белорусском и английском языках – 3 страницы.

РЭФЕРАТ

Тэма: узаемаадносіны Рымскай дзяржавы і хрысціянства ў III-IV ст. н. э.

Ключавыя словы: хрысціянства, паганства, узаемаадносіны, Рымская імперыя, ганенні хрысціян, Канстанцін I Вялікі, Міланскі эдыкт 313 г., Феадосій I Вялікі, эдыкты Феадосія, Сусветныя саборы, барацьба з паганствам.

Актуальнасць. Вывучэнне трансфармацыі паганскай Рымскай дзяржавы ў хрысціянскую Візантыйскую імперыю застаецца адным з найбольш актуальных напрамкаў даследавання у кантэксце вывучэння хрысціянства ў айчыннай і замежнай гістарыяграфіі. Актуальнасць даследавання вызначаецца ростам міжрэлігійных канфліктаў у еўрапейскіх і ўсходніх краінах у цяперашні час. Гэтыя працэсы спараджаюць грамадскі інтарэс да падобных з'яў на папярэдніх этапах гістарычнага развіцця, выкліканыя неабходнасцю зразумець іх сутнасць, растлумачыць прычыну іх узнікнення.

Мэта дыпломнай працы - вывучэнне ўзаемаадносін Рымскай дзяржавы і хрысціянства ў III-IV стст.

Аб'ект даследавання - хрысціянства ў Рымскай імперыі.

Прадмет даследавання - узаемаадносіны хрысціянства і дзяржавы ў III-IV ст.

Метады даследавання: агульнанавуковыя метады (параўнанне, індукцыя, дэдукцыя, аналіз, сінтэз) і спецыяльна-гістарычныя (гісторыка-сістэмны, параўнальна-гістарычны) метады.

Асноўныя палажэнні, якія выносяцца на абарону. Адносіны паміж хрысціянствам і рымскім дзяржавай у III-IV ст н.э. можна ўмоўна падзяліць на некалькі этапаў: III - пач. IV ст – ганенні хрысціян, антыхрысціянская палітыка імператараў Децыя, Валяр'яна, Дыёклетыяна; 306 г. н. э. – прыход да ўлады Канстанціна I Вялікага, прыняцце Міланскага эдыкта ў 313 г., які абвясціў рэлігійную памяркоўнасць на тэрыторыі Рымскай імперыі; 379 – 395 гг. н. э. – праўленне Феадосія I Вялікага, выданне ім шэрагу указаў і эдыктаў, канчаткова замацавала панавальныя становішча хрысціянства ў імперыі.

Структура і аб'ём дыпломнай працы. Дыпломная праца складаецца з увядзення, чатырох глаў, заключэння, спісу выкарыстанай літаратуры. Агульны аб'ём працы-62 старонкі. З іх: спіс крыніц і літаратуры-5 (68 найменняў), рэферат на рускай, беларускай і англійскай мовах — 3 старонкі.

ABSTRACT

Theme: the Relationship of the Roman state and Christianity in the III-IV centuries.

Key words: Christianity, paganism, relationship, Roman Empire, persecution of Christians, Constantine I the Great, Milan edict 313, Theodosius I the Great, edicts of Theodosius, Ecumenical Councils, struggle against paganism.

Relevance: The study of the transformation of the pagan Roman power into the Christian Byzantine Empire remains one of the most relevant areas of research in the context of the study of Christianity in Russian and foreign historiography. The relevance of the study is determined by the growth of interreligious conflicts in European and Eastern countries at the present time. These processes generate public interest in similar phenomena in the previous stages of historical development, caused by the need to understand their essence, to explain the cause of their occurrence.

The purpose of the thesis — the study of the relationship of the Roman state and Christianity in the III-IV centuries.

The object of research is Christianity in the Roman Empire.

Subject of research — the relationship of Christianity and the state in the III-IV centuries.

Research methods: General scientific methods (comparison, induction, deduction, analysis, synthesis) and special historical (historical-system, comparative-historical) methods.

Basic provisions for the defence. Relations between Christianity and the Roman state in the III-IV centuries ad can be divided into several stages: III - early IV centuries – persecution of Christians, anti – Christian policy of emperors Decius, Valerian, Diocletian; 306 ad – the coming to power of Constantine I the Great, the adoption of the edict of Milan in 313, proclaiming religious tolerance in the Roman Empire; 379 – 395 ad-the reign of Theodosius I the Great, the publication of a number of decrees and edicts, finally entrenched the dominant Position of Christianity in the Empire.

The structure and volume of the thesis. The thesis consists of an introduction, four chapters, conclusion, list of references. The total amount of work is 62 pages. Among them: list of sources and literature — 5 (68 names), abstract in Russian, Belarusian and English — 3 pages.